

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincă
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Culoare
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734-6889

Apărarea în dezbaterea CSAT

În 13 decembrie 1932, Consiliul Superior de Apărare a Țării, s-a întrunit în prezența Regelui Carol al II-lea, pentru a discuta „situația materială a armatei; organizarea defensivă a țării; instrucția; starea morală; bugetul; industria de război; infrastructura; pregătirea populației”. Întrunirea s-a făcut, după cum spunea Regele „dintr-o necesitate imperioasă” pentru ca guvernul să ia la cunoștință de situația reală în care se afla țara, și să redimensioneze administrația pentru a asigura cu prioritate fondurile necesare pentru apărare.

Atenționând participanții asupra caracterului „strict secret”, Carol al II-lea a fost informat că din planurile de înzestrare aprobate în 1929, 1930 s-a realizat foarte puțin, din lipsă de fonduri, pe de o parte, și din cauza faptului că fabricile din străinătate nu au onorat comenzile de circa 10 miliarde pentru „puști mitraliere și tunuri”, pentru întârzierile de plată. Șeful M.St.M. atenționa că la război „nu pot fi făcute improvizații”. Chestiunea apărării era pusă în legătură cu faptul că, la nivel

DI PRIM MINISTRU. Sire, suntem recunoscători Majestății Voastre că Ați binevoit a convoca Consiliul Superior al Apărării Țării.

Asigurăm pe Majestatea Voastră, că ne vom strădui peste puterile noastre pentru a dota armata și că vom păstra secretul celor discutate aici.

Pentru înzestrarea armatei întâmpinăm 2 feluri de greutăți; interne și externe: Nu avem bani și ni se pun piedici

Chestiunea dezarmării se discută de 10 ani și trebuia să ne dăm seama că odată va lua sfârșit, deci trebuia să fim prevăzători pentru a ne găsi pregătiți.

Națiunile care au fost prevăzătoare s'au înarmat.

În anul 1929- când s'a prezentat planul de dotare al armatei, am cerut ca timpul de 10 ani prevăzut de Marele Stat Major pentru realizarea planului să se comprime la 5 ani, tocmai pentru ca să nu ne surprindă evenimentele și să ne găsească pregătiți.

În primul an s'au făcut prevederi, comandând materiale în valoare de circa 10 miliarde, care deși nu s'au putut înfaptui tot este un bine. Noi trebuie să avem acel plan ca o bază.

Trebuie ca în bugete să se prevadă anuități, care să cuprindă și trecutul și viitorul, fie ca aceste anuități s'ar înscrie la bugetul ordinar sau extraordinar.

În bugetul anului viitor vom lua măsuri a se da armatei tot ce-i trebuie, pentru ca să poată fi la înălțimea misiunii ce i se cere.

În ceea ce privește procurarea materialelor pentru înzestrarea armatei este necesar a înființa stabilimentele în țară.

Nu e cazul să amintim neplăcerile și greutățile întâmpinate cu I.A.R.- Copșa Mică- Cujir etc.-

În ceea ce privește contractele existente, este bine ca prin tratative să se obțină alte condiții favorabile.

Ar fi bine să se înceapă construcția drumurilor în Basarabia.

european, Conferința de dezarmare nu luase hotărâri privitoare la dezarmare și reducerea armamentelor.

În atare împrejurare, M. St. M. a restructurat planul funcție de urgențele de dotare cu materiale, a căror valoare minimă se ridica la circa 25 miliarde lei. Neluarea măsurilor ar putea duce la „consecințe incalculabile asupra apărării”, susținea șeful M. St. M.

Intervenind politic în discuție, ministrul afacerilor străine, credea că *„fortificațiile trebuie făcute în prima urgență pe frontul de Est*. De altfel mareșalul Foch mi-a spus adesea că este necesar să ne fortificăm mai întâi pe frontiera de Est, care este mai amenințată, descoperită și unde nu putem conta pe sprijin. Pe frontul de Vest avem mai multă siguranță. Mica Înțelegere este singura pe care am putea conta”.

Generalul Samsonovici, ministrul apărării, îl aproba, susținând că și lui generalul Weygand i-a vorbit în același sens. Inspectorul de armată generalul Gorski, bazându-se pe studii făcute în anii 1921-1922 scoteau în evidență acea prioritate.

M. A. Calbret 47
Intrare strict confid. N° 46 din 31. VII. 1931

Bucuresti, 30. 7. 1931.

86

Urgent

Generalul de Divizie D. Popescu
catre

Domnul Ministru al Armatei.

Confidential

Informatori (agente
serv. de informatică)
sunt persoane, care
sunt în treburile
rămânând acoperite.

Ca atare, numele lor la reuniunile
nu se poate divulga. Cuvintele în foc arată
neîncrederea în a da care a servit ca atare în
nici un rezumat
a acestor informații,
câtă dă, s'ar fi
socotit cu exact, s'ar
făcut măsurile indicate
de astfel de copii.

Am oare a reveni la raportul N° 14
din 14. Iulie rugându-l să fie
voit a mi comunica numele perso-
nelor, cari au însemnat că subse-
natul ce pînă la bani de la
Uzinelor Skoda, cu ocazia încheierii
contractului pentru furnizarea
materialelor de artilerie comandat
la reuniunile Societate.

Am cunoscut un a dat care a servit ca atare în
nici un rezumat
a acestor informații,
câtă dă, s'ar fi
socotit cu exact, s'ar
făcut măsurile indicate
de astfel de copii.

Am cunoscut un a dat care a servit ca atare în
nici un rezumat
a acestor informații,
câtă dă, s'ar fi
socotit cu exact, s'ar
făcut măsurile indicate
de astfel de copii.

Următor
J. B. B.

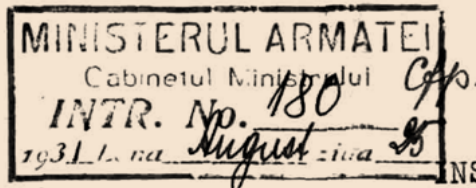
General de Divizie D. Popescu

87

INSPECTORATUL GENERAL AL ARMATEI
DE USCAT, AERONAUTICEI SI MARINEI

Nr. 262.

25 August 1931

Confidențial-Personal.

INSPECTORATUL GENERAL AL ARMATEI
DE USCAT, AERONAUTICEI SI MARINEI
cătref

DOMNUL MINISTRU- AL ARMATEI

Din Inalt Ordin

Am onoarea a vă înainta alătura-
tul raport al Domnului General de Divizie Po-
pescu D-tru., către acest Inspectorat, însoțit
de un memoriu, prin care reclamă contra numirei
sale ca ajutor al Subsecretariatului de Stat
al Basarabiei și pe care o consideră ca jigni-
toare și ilegală.

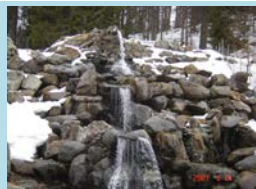
A.S.R.Principele Nicolae susține
cererea Domnului General Popescu D-tru. de a i
se comunica numele persoanelor, ce au afirmat
că a luat bani, pentru a le face proces de ca-
lomie și este de părere că pentru a putea so-
luciona reclamațiunea, un General de artilerie,
mai vechi decât Domnul General Popescu, poate
Domnul General de Divizie Hanzu, să studieze
memoriul și contractul Skoda și să avizeze de
modul cum Domnul General Popescu și-a făcut
datoria.

DIN INALT ORDIN

SEFUL DE STAT MAJOR

General de Brigadă Adjutant,

M E M O R I U RELATIV LA COMENZILE DE MATERIALE

Ministerul Armatei a comandat :

A. Uzinelor Skoda

a). 24 baterii de 75 mm. cu 48.000 lovituri complete. Bătaia minimum 13 km.- Tunul trebuie să poată trage și muniția tunului Krupp de 75 mm.-

b). 25 baterii de 75 mm. antiaeriene, cu 50.000 lovituri complete, cu bătaie de minimum 14.900 m. și înălțime de ascensiune de circa 10 km.-

c). 62 baterii obuziere de 100 mm., cu 47.138 lovituri complete, având bătaie de cel puțin 10.800 m., iar obuzierul să fie în stare să tragă și proiectilul obuzierului Skoda Md. 1914 pe care îl avem în serviciu.-

d). 45 baterii de obuziere de 150 mm., cu 36.000 lovituri complete, cu bătaia de cel puțin 13 km., iar obuzierul să fie în stare să tragă și muniția obuzierului Skoda de 150 mm. Md. 1914 pe care îl avem în serviciu.-

B. Uzinelor Schneider

a). 45 baterii de tunuri lungi de 105 mm., cu 36.000 proiectile și o bătaie de 17 km.-

C. Uzinelor de arme de la Brünn

25.000 puști mitraliere cu 22.700.000 cartușe ordinare și 2.000.000 cartușe trăsătoare.-

Din aceste puști mitraliere, 5.000 vor fi fabricate în țară, socotind pentru 100 arme 70 cea ce revine că vom primi cu 1500 mai puțin.- Se înțelege că putem avea întreaga cantitate dacă toate s'ar fabrica la Brünn.-

Istoricul acestor comenzi

Încă de la venirea D-ului General Cihoski ca Ministru al Armatei, s'a constatat că de la încheierea păcii nu se comandase

- 3 -

91
permitea plata integrală, ci în anuități pe cât mai mulți ani, mai ales că D-l Popovici pe atunci Ministru de Finanțe, comunicase de la Paris că chestiunea financiară a fost tranșată de D-sa.-

Comisiunea prezentându-se la Pilsen, uzinele Skoda i-au arătat toate modelele de materiale comandate deja de Jugoslavia, precum și îmbunătățirile ce au adus modelelor după darea comenței jugoslave.-

La Paris, uzinele Schneider au comunicat comisiunii că, chestiunea financiară nu a fost cătușă de puțin tratată; că România intrând în sfera de acțiune a uzinelor Skoda, cu care sunt în cartel, nici nu poate măcar da lămuriri comisiunii, însă ca deferență și în mod cu totul neoficial, ne poate arăta materialul de care dispun.-

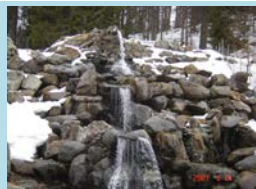
6
În nici un caz nu pot primi o comandă din partea României, decât numai dacă guvernul român îi prezintă o scrisoare, prin care să-i comunice asentimentul uzinelor Skoda și dacă statul nu dă o garanție specială pentru asigurarea plăților (Telegrama Nr. 3 din 27.IX.1929, adresată D-lui Prim Ministru și D-lui Ministru al Armatei, semnată de subsemnatul și D-l Ministru Madgearu, care se afla la Paris).-

Comunicându-se acest lucru guvernului, comisiunea a primit ordin să treacă din nou la Pilsen, pentru a lua ultimele informațiuni.-

Cu această ocaziune, am pus formal întrebarea uzinelor Skoda, dacă sunt dispuse a primi plata în mai multe anuități, în cazul când li s'ar da o comandă.-

Directorul general al uzinelor Skoda a răspuns cu adresa din 8 Oct. 1929, că sunt gata să finanțeze orice comandă de material sau munițiuni, în condițiunile ce se vor stabili cu guvernul român la o eventuală comandă a noastră.- Nu vor finanța însă comenzi ce eventual s'ar da la alte uzine decât ale lor.-

Rezultatul acestei însărcinări a fost înaintat Ministerului Armatei, prin rapoartele Nr. 5/1929 și 11/1929, rapoarte ce au fost citite de D-l Ministru al Armatei în Consiliul de Miniștri.-

La 11 Noiembrie 1929, Inspectoratul Artileriei înaintea D-lui Ministru al Armatei raportul 750 ca urmare la rapoartele Nr.5 și 11/1929, citate mai sus, prin care accentuam situația precară în care se găsește armamentul nostru și precizăm necesitățile urgente în dotarea armatei cu material de artilerie, munițiuni, transmisiuni, etc.-

7 In aceeași zi Marele Stat Major a cerut Inspectoratului Artileriei cu Nr.32/1929, propunerile ce avem de făcut relativ la materialul de artilerie, puști mitraliere, artilerie antiaeriană, modificările ce trebuiesc aduse artileriei de câmp, comanda de artilerie grea și recontrolarea munițiilor, pentru a fi supuse Consiliului Apărării Naționale.-

S'a trimis Marelui Stat Major cu Nr.828 din 14.II.1929, relațiunile cerute la cari s'au anexat și copie după raportul Nr.750 din 1929 către D-l Ministru al Armatei, iar cu Nr.837 din 16.II.1929, sub semnătura D-lui Ministru al Armatei, s'a raportat D-lui Prim Ministru stadiul diferitelor chestiuni ce priveau dotarea armatei și cari urmau să fie aduse la cunoștința Consiliului Apărării Naționale, unde ulterior au și fost discutate.-

La data de 10 Februarie 1930, Secretariatul General prin referatul Nr.78, a arătat D-lui Ministru al Armatei, cari sunt nevoile în ordinea de urgență și ce credite s'au putut obține până în acel moment, iar la 20 Febr. cu Nr.118 s'a înaintat D-lui Prim Ministru oferta casei Skoda, relativă la comanda de material, precum și modalitățile de plată, arătându-se în același timp și nevoia comenței materialului de 105 mm. lung și de puști mitraliere.-

Chestiunea a fost discutat probabil de guvern în Consiliul Apărării Naționale, deoarece am primit instrucțiuni să se studieze oferta casei Skoda, fixându-se de acord cu Marele Stat Major numărul de piese ce trebuiesc comandate în prima urgență, în limita creditului de 5.179.820 lei.-

Pregedintia Consiliului ne răspunde prin adresa din 26. II.1930, că ne autoriză să facem formele legale pentru procu-

rarea de la uzinele Skoda a materialului de artilerie specificat în adresa noastră Nr.118/1930.-

Ca urmare a acestei adrese, s'a dat Direcției de resort (Direcția Armamentului) ordinul Nr.138 din 27.II.1930, să studieze oferta și să stabilească proiectul de contract, condițiunile tehnice și caetele de sarcini.-

Acest proiect de contract a fost supus spre aprobare cu referatul Direcției Armamentului Nr.4813 din 2.III.1930, contract care s'a aprobat de D-l Ministru al Armatei și s'a contrasemnat de D-l Ministru de Finanțe, care discutasese în delung modalitățile de plată pentru cari se făcuseră tabele în mai multe variante.- Tabelul cu aprobarea D-lui Ministru de Finanțe se găsește la dosarul Direcției Armamentului.-

Condițiunile tehnice prevăzute în contract, au fost trimise comisiunei române care se găsea la Skoda, ca împreună cu serviciul tehnic de la uzinele Skoda, să stabilească detaliile caetului de sarcini pe care apoi să-l înainteze Direcției Armamentului, arătând în acelaș timp și punctele asupra cărora nu au căzut de acord.-

Direcția Armamentului în unire cu reprezentanți calificați ai uzinelor Skoda, au revăzut caetele de sarcini și numai după ce s'a ajuns la un acord complet au fost semnate.-

La 25.III.1930, Ministerul Armatei a înaintat Consiliului Apărării Naționale raportul Nr.202, care a fost citit în ședința de la 26.III.1930, în care se arată din nou stadiul diferitelor chestiuni la ordinea zilei, relative la dotare.-

Este de notat, că aceste comenzi au fost trecute și aprobate de Comitetul Materialelor de Război (Raportele Nr.4567 din 30.IV.1930 și Nr.4569 din 30.IV.1930).-

Din cele de mai sus rezultă, că comanda la uzinele Skoda este o comandă făcută cu asentimentul și din ordinul guvernului.- Contractul a fost stabilit de către organele competente ale Inspectoratului Artileriei (Direcția Armamentului), Prin serviciul său tehnic și deci nu este opera unei singure persoane, ci s'a urmat calea normală în aceste ocaziuni, adică s'a dat în studiu Direcției respective.-